

Warszawa, dn. 4 marca 2009 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

ZBIA/500/52 /2009/ESn

Pani
Katarzyna Hall
Minister Edukacji Narodowej

Szanowna Pani Minister,

W związku z brakami w zaopatrzeniu w niezbędne podręczniki uczniów z dysfunkcją wzroku, uczęszczających do liceów ogólnokształcących, zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o podjęcie niezbędnych działań zaradczych.

Z korespondencji prowadzonej z Ministerstwem (DZSE-5-JW-524-20/2008, DZSE-2-JW-524-26/2008), w związku z podjętą przez moje Biuro interwencją, wynika, że:

- zatwierdzenie środków na realizację podręczników dla uczniów niedowidzących i niewidomych nastąpiło w maju 2007 r.,
- przeprowadzono postępowania celu uzyskania zgody wydawców posiadających prawa autorskie do podręczników na dokonanie adaptacji podręczników w systemie Braille'a, przy czym od części wydawców nie uzyskano zgody,
- szkoły zostały zaopatrzone przez MEN w komputery i syntezaory mowy oraz linijki brajlowskie, umożliwiające dostosowywanie podręczników dostępnych na rynku do potrzeb uczniów niedowidzących oraz niewidomych,
- Ministerstwo zakupiło od stycznia do września 2008 r.:
  - o 22 podręczniki oraz zeszyty ćwiczeń dla uczniów niewidomych (w łącznym nakładzie 3460 egzemplarzy), wykonane w systemie Braille'a, przeznaczone do kształcenia w gimnazjum, zasadniczej szkole zawodowej, liceum ogólnokształcącym, liceum profilowanym oraz technikum oraz
  - o 26 podręczników oraz zeszytów ćwiczeń (w łącznym nakładzie 11960 egzemplarzy) dla uczniów słabo widzących, przeznaczonych dla uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum
- Ministerstwo otrzymało od Biblioteki Dzieci Niewidomych w dniu 29 września 2008 r. dodatkowe informacje na temat tytułów podręczników, które powinny zostać wydane w najbliższym czasie,
- został powołany w dniu 8 października 2008 r. Zespół ekspertów ds. szkolnictwa specjalnego.

Powyższe dane wskazują, że poczynione zostały dotychczas konkretne działania mające na celu naprawę trudnej sytuacji, w której znajdują się uczniowie z dysfunkcją wzroku. Niemniej jednak, bardzo niepokoją sygnały dotyczące trudności pozyskania zgody wydawców w celu adaptacji podręczników w systemie Braille'a.

Obecna sytuacja uniemożliwia grupie uczniom niepełnosprawnym, potrzebującym szczególnego wsparcia, możliwość edukacji na równych prawach z dziećmi w pełni zdrowymi.

W trosce o zagwarantowanie wszystkim uczniom niepełnosprawnym równych szans edukacyjnych, na mocy art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.), zwracam się z uprzejmą prośbą o podjęcie działań i przedstawienie informacji, jak we wstępie.

z wyrazami szacunku
Marek Szwachek,

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**

Warszawa, 2009.03. 17

DZSE-2-JW-524N-1/09

**Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka**

Szanowny Panie Rzeczniku,

odpowiadając na pismo nr ZBIA/500/32/2009/ESn z dnia 4 marca 2009 r. w sprawie zaopatrywania uczniów z dysfunkcją wzroku w podręczniki, uprzejmie wyjaśniam.

W 2009 roku Ministerstwo Edukacji Narodowej kontynuuje prace związane z zakupem kolejnych podręczników dla uczniów niewidomych i słabo widzących. Na podstawie informacji przekazanej do Ministerstwa Edukacji Narodowej przez Bibliotekę w dniu 29 września 2008 r. została przygotowana lista podręczników do kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych, które zostaną adaptowane dla potrzeb uczniów z dysfunkcją wzroku i zakupione w pierwszej kolejności.

Materiały źródłowe niezbędne do opracowania adaptacji podręczników przygotowywanych dla potrzeb uczniów niewidomych i słabo widzących, stanowiących przedmiot zamówienia, Ministerstwo Edukacji Narodowej uzyskało od wydawnictw WSIP S.A. i OPERON.

Ponadto uprzejmie informuje, że Zespół ds. specjalnych potrzeb edukacyjnych, powołany w Ministerstwie Edukacji Narodowej w dniu 8 października 2008 r., zajmuje się m.in. opracowaniem propozycji nowych rozwiązań systemowych związanych ze sposobem przygotowywania adaptacji podręczników dla potrzeb osób z dysfunkcją wzroku oraz sposobu dystrybucji tych podręczników.

Z poważaniem
w/z MINISTRA
PODSEKRETARZ STANU

Zbigniew Włodkowski